

[Erling Dinesen.]

ført overenskomstsmæssige aftaler om 14 dages ferie, det var i alle tilfælde kun på begrænsede områder, og det var uden forbindelse med det lovforslag, som dengang blev fremsat; det var altså ikke, fordi der forud for dette lovforslags vedtagelse var gået noget, som mindede om en generel overenskomstsmæssig aftale herom. Det var simpelt hen naturligt, at den lovgivende forsamling gennemførte den første ferielov, som al anden social lovgivning bliver gennemført. Venstre og de konservative gik dengang imod, men socialdemokrater og det radikale venstre sikrede, at loven blev gennemført.

Så er der den næste ferieudvidelse, der som bekendt skete under VK-regeringen i 1953. Det er jo rigtigt, som arbejdsministeren sagde det, at de 3 ugers ferie først blev vedtaget, efter at der på arbejdsmarkedet for et betragteligt antal lønmodtagere var opnået enighed om den udvidede ferieret, men det er jo ikke hele forklaringen på den historie. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at der i 1948 blev nedsat en ferielovskommission, som afgav betænkning i 1951, men til trods herfor var der ingen udsigt til, at den borgerlige regering ville fremsætte forslag om 3 ugers ferie, selv om det var gennemført i Norge og Sverige på daværende tidspunkt. Lønmodtagerne her i landet ønskede helt naturligt at komme på linje med lønmodtagerne i de andre nordiske lande, og da regeringen ikke tog noget initiativ, rejste LO ved overenskomstforhandlingerne i 1952 krav om 3 ugers ferie og fik det gennemført. Herefter var jo selv en borgerlig regering nødsaget til at sørge for, at ferieloven blev revideret, ellers var der simpelt hen blevet kaos på ferieområdet her i landet. Og jeg kan da nævne, at ordføreren for det radikale venstre dengang, hr. Skytte, ved behandlingen i folketinget gav udtryk for megen tilfredshed med, at vi med lovforslaget kom på linje med de andre nordiske lande. Og det er jo det, vi tilstræber nu, og i anledning af de udtalelser, der er kommet frem i dagspressen, kan jeg føje til, at hr. Skytte videre sagde, at der vel nok var en del, som ville spørge, om det nu er rimeligt, at de store organisationer har denne magt — man havde altså i forvejen vedtaget det på arbejdsmarke-

det — at de uden at spørge lovgivningsmagten enes om en ordning, som rent faktisk får konsekvenser ikke alene for de direkte implicerede, men for hele samfundet.

Sådan var indstillingen altså på daværende tidspunkt. Nu er situationen, så vidt jeg kan skønne, en anden, nu vil man først lovgive, når organisationerne har tvunget folketinget til at gøre det. Jeg er ikke sikker på, at det vil være helt rimeligt.

Forholdet er i øvrigt det, og det har da også været taget med ind i vore overvejelser, at 4 ugers ferie blev gennemført i Sverige ved en lov af 23. maj 1963. I Norge gennemførte man 4 ugers ferie ved en lovgivning af 15. maj 1964. Det er altså henholdsvis 6 og 5 år siden, man nåede så vidt, og vi sakker altså på dette område bagefter.

Det har også spillet en rolle for os, at der jo er betydelige grupper af lønmodtagere her i landet, som allerede er sikret en udvidet ferieret. De højere lønede tjenestemænd har ret til 4 ugers ferie, andre tjenestemænd opnår en tilsvarende ret ved det fyldte 50. år.

Jeg er da ikke uenig med arbejdsministeren i, at der er en sammenhæng mellem ferie og arbejdstid, og det var jo også baggrunden for, at den tidligere regering nedsatte et udvalg til nærmere at undersøge problemerne omkring gennemførelsen af 4 ugers ferie og om en gradvis nedsættelse af arbejdstiden til de 40 timer, som Den internationale Arbejdsorganisation i Genève har vedtaget bør være det mål, der stiles imod.

Det var som bekendt ikke meningen, at udvalget skulle fremsætte konkrete forslag, men altså undersøge og vurdere og derefter afgive sin betænkning forud for overenskomstforhandlingerne. Det er sket.

Arbejdsministeren nævnte, at socialdemokratiet ikke har fremsat ferielovsforslag, og jeg vil gerne sige, at det har en vis forbindelse med, at lønmodtagerne her i landet i første omgang har valgt at sætte ind for at få arbejdstiden sat yderligere ned, og der sker som bekendt en begrænset arbejdstidsnedsættelse næste år, men vi er stadig et godt stykke vej fra 40 timers arbejdsugen, og også feriemæssigt halter vi altså lidt bagefter.